

مشکلات مدیریتی و سرمایه در گردش، موانع پیش‌روی واحدهای صنعتی

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: «مشکلات مدیریتی و سرمایه در گردش از عمده‌ترین موانع پیش‌روی فعالیتهای واحدهای صنعتی است.» به گزارش «ایسنا»، رضارحمانی افزود: «ارائه کمک‌های موردی در شهرک‌های صنعتی مناطق محروم راهکاری برای توسعه صنعت در این مناطق است. ضمناً برای رفع مشکل سرمایه در گردش تمهیداتی در بودجه سال ۹۸ اندیشیده شده که با تصویب نهایی در مجلس، اطلاعات آن در اختیار واحدهای تولیدی قرار می‌گیرد.» وزیر صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: «کسانی که بتوانند معادن کوچک را فعال کرده و در آن‌ها سرمایه‌گذاری کنند ما با آن‌ها قراردادی برای خرید محصول به‌صورت بلندمدت منعقد خواهیم کرد.»

یکشنبه ۱۲ اسفند ۱۳۹۷ شماره صد و نود و سه

زندگانی
معیشت و زندگی

کتیو | ۰۵

کارشناسان

یادداشت

جمشید پژویان

شفاف‌سازی، پیامد واگذاری هاست

چند روز پیش رئیس جمهوری طی دیداری که از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی داشت تأکید به واگذاری شرکت‌های به تعبیر ایشان خصوصی شستا کرده و متعاقب آن وزیر کار نیز از عملیاتی شدن این واگذاری‌ها در سال آینده صحبت کرد. اما قبل از آن لازم است پرسیم شستا چیست و چگونه به‌وجود آمده و برای کارگران و مشتریان صندوق تأمین اجتماعی چه مزیتی ایجاد کرده است؟ شستا مخفف شرکت‌های سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی بوده و صدرصد سهام آن متعلق به سازمان تأمین اجتماعی است. این شرکت در سال ۱۳۶۵ تأسیس شد و در حال حاضر دارای سه هلدینگ بزرگ در صنایع نفت و گاز، سیمان، حمل‌ونقل، فولاد و کاشی، صنایع مخابراتی، نیروگاهی، دارویی و چندین هلدینگ دیگر است. مجموعه شرکت‌های شستا حدود ۲۸۰ شرکت بوده و از کشتیرانی جمهوری اسلامی و شرکت نفت کش گرفته تا شرکت‌های متعدد دارویی، پتروشیمی، نفت و گاز، نیروگاهی، سیمان و... را شامل می‌شود. عمده این شرکت‌ها از محل واگذاری سهام شرکت‌های دولتی بابت رد دیون دولت به سازمان تأمین اجتماعی با مجوز مجلس و مصوبات هیئت وزیران و در تمامی دولت‌ها ظرف ۳۰ سال گذشته انجام شده و دولت به‌جای پرداخت وجه بابت سهم کارفرما و مصوبات و قوانینی که بار مالی برای سازمان تأمین اجتماعی، ایجاد کرده نسبت به واگذاری سهام خود به آن سازمان اقدام و موجب بزرگ شدن آن شد. تنوع زیاد فعالیت‌های این مجموعه، تغییرات مدام مدیریتی، همچنین اداره شبه‌دولتی آن، کارکرد و بازدهی مناسب رانداشته و سود چندانی از این رهگذر در سبد کارگران و سازمان تأمین اجتماعی واریز نشد و به تعبیری اگر کل شستا هم به فروش برسد فقط توان پرداخت شش ماه از حقوق بازنشستگان را دارد. بیش از هزار عضو هیئت‌مدیره و مدیر در مجموعه این شرکت مشغول به کار هستند که در صورت واگذاری این شرکت‌ها، عمدتاً از موقعیت کنونی محروم خواهند شد و بر این اساس محتمل است که مخالفت با این واگذاری‌ها به‌صورت‌های مستقیم و غیرمستقیم شروع شده و حتی گاهی به نام حمایت و صیانت از دارایی‌های کارگران به مقابله با این تصمیم بپردازند. نمایندگان کارگران نیز طی مدت اخیر نقطه‌نظرات خود را به این شکل بیان کرده‌اند که صرف‌بیان اینکه می‌خواهیم شستا را واگذار کنیم، مجوز این موضوع نخواهد بود که این شرکت‌ها که بعضاً انحصاری و ارزشمند هستند به شیوه‌ای غیرشفاف و بدون در نظر گرفتن منافع کارگران که صاحبان واقعی این مجموعه هستند واگذار شوند و تعیین سازوکار مناسب برای جلوگیری از این موضوع اهمیت بسزایی دارد. لیکن نفس عمل واگذاری و خروج این شرکت‌ها از حالت خصوصی که نه قوانین و نه مقررات دولتی حاکم است و نه فضای رقابت و نه احساس مالکان بخش خصوصی بر آن سایه افکنده، قطعاً موثر و مفید برای اقتصاد کشور خواهد بود و شفاف‌سازی نیز، پیامد واگذاری اصولی شستا خواهد بود. بیش از ۲۰۰ سال است که تمامی اقتصاددانان دنیا با مکتب‌های فکری مختلف به این نکته تأکید دارند که دولت کارفرمای خوبی برای فعالیت‌های اقتصادی نیست و روند ۳۰ ساله شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی نیز نشان‌دهنده این موضوع است و از این رهگذر هزاران میلیارد دارایی، بازدهی مطلوبی برای کارگران نداشته است. در صورت واگذاری این شرکت‌ها، با اداره درست و بهینه و جوه حاصل از آن، می‌توان با بهره‌وری مناسب و برنامه دقیق، این جوه را تبدیل به دارایی مولد برای کارگران کرد. البته این موضوع تنها قسمتی از برنامه کلی ابرچالش صندوق‌های بازنشستگی است که شروع آن با واگذاری هدفمند و شرکت‌های صندوق‌های بازنشستگی و داشتن برنامه جامع و کامل می‌تواند راهگشای حل معضل صندوق‌ها شود.

کارشناس اقتصادی

پذیرش شرکت‌ها در بورس در فرایندی دوساله

یادداشت

مجید محمد عزیزاده آرانی

سودآوری و صلاحیت اعضای هیئت‌مدیره و... مجزاست. از طرفی قبل از عرضه سهام این شرکت‌ها باید بررسی شود آیا بازار کشش لازم برای عرضه اولیه را دارد یا نه؟ از سوی دیگر، تقاضای بازار باید برای این عرضه‌ها سنجیده شود. حتی با فرض اینکه بازار استقبال خوبی از عرضه سهام شرکت‌ها داشته باشد، باز هم تأثیر آن برای بورس می‌تواند منفی باشد. ممکن است سهام‌دارانی که تمایل به کسب نوسانات هیجانی دارند برای خرید سهام این شرکت‌ها، سهام سایر شرکت‌ها را رها کرده و فضای کلی بورس را ملتهب کنند. عرضه‌های اولیه این چنینی می‌تواند هیجان کاذب را در بورس ایجاد کرده و پس از مدتی با فروکش شدن آن، شاخص بورس را منفی کند. مسئله مهم‌تر در این خصوص، عرضه زیاد این شرکت‌هاست که مشکل کمبود تقاضا برای آن‌ها را به‌وجود خواهد آورد. خریداران این سهام نیز مهم هستند، یعنی اگر قرار باشد از یک طرف دولت سهام عرضه کند و از طرف دیگر شرکت‌های دولتی و نیمه‌دولتی خریدار باشند، در واقع خصوصی‌سازی انجام نگرفته است و باز هم خصوصی‌ها که رئیس‌جمهور در صحبت‌های اخیر خود خواهان رها شدن شستا از مالکیت آن‌ها سخن گفته بود، میدان‌دار این واگذاری خواهند شد. بنابراین حتی اگر واگذاری شرکت‌های شستا در کوتاه‌مدت با استقبال روبه‌رو شود، در بلندمدت سودآوری سهام این شرکت‌ها قابل تضمین نیست. البته باید دانست که عرضه این شرکت‌ها هم زمان‌بر است. این طور نیست که همه این شرکت‌ها در یک دوره کوتاه‌مدت عرضه شوند، شاید یک تا دو سال فرایند درج و پذیرش این شرکت‌ها به طول بینجامد.

کارشناس بازار سرمایه

الزامات سوددهی بامدیریت بخش خصوصی

یادداشت

مرتضی عزتی

در صورتی که بخش خصوصی واقعی خریدار این شرکت‌ها باشد، حتماً از این پس جریان زیان‌دهی به سوددهی تغییر خواهد کرد. مسئله دیگر شرایط بد اقتصادی کنونی کشور است که در بازار سرمایه نیز تا حدودی نمودی از بحران رایج نمایش گذاشته است. اگر با این شرایط که بورس حال‌وروز خوبی را سپری نمی‌کند، این شرکت‌ها واگذار شوند، ممکن است با موانع روبه‌رو شده و تقاضایی برای آن هم نباشد. بنابراین عرضه این سهام باید در شرایط باثبات‌تری باشد و سرمایه‌گذاران نیز رغبتی نسبت به بازار سرمایه نداشته باشند. اما در حال حاضر کشش نقدینگی به سمت دلار، سکه، خودرو و امثالهم است، حتی اگر سرمایه‌گذاران خواهان سهام شرکت‌های شستا باشند در عمل حاضر نیستند این هزینه را در زمان فعلی بپردازند و سهام‌داری شستا در این شرایط بی‌ثبات اقتصادی ریسک زیادی خواهد داشت.

کارشناس اقتصادی

